

REFERAT Formannskapet 2019-2023 d. 15-09-2021

Mødedato Onsdag d. 15. september 2021 kl. 09:30

Mødested Bystyresalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Godkjenning av protokoll fra formannskapetets møte 01.09.2021.....	4
Elevombudets årsrapport 2020-2021.....	6
Klima- og miljøstrategi for bygg og anlegg.....	7
Rammer for Byvekstavgift for Kristiansandsregionen.....	9
Jubileumsgave Arkivet.....	15

Punkt 2021000010-151: Møtedokumenter

Bilag

Tilleggsliste Formannskapet 15.09.2021

Sakliste Formannskapet 15.09.21

Komplett innkalling Formannskapet 15.09.21

**Punkt 125/21: Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte
01.09.2021**

Bilag

Protokoll Formannskapet 01.09.2021

Dato 6. september 2021
Saksnr.: 2021000010-145
Saksbehandler Anne-Lise H Aabø
Godkjent av Camilla Dunsæd

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
15.09.2021

Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 01.09.21

Forslag til vedtak

[Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 01.09.21.](#)

Vedlegg:
Protokoll formannskapets møte 01.09.21

Punkt 126/21: Elevombudets årsrapport 2020-2021

Bilag

Vedtak OPPV, 14092021, Sak 34/21, Elevombudets årsrapport 2020-2021

Elevombudet - Årsrapporten 2020-2021

Punkt 127/21: Klima- og miljøstrategi for bygg og anlegg

Bilag

Vedtak byst, 27102021, Sak 237/21, Klima- og miljøstrategi for bygg og anlegg

Vedtak NÆR, 15092021, Sak 59/21, Klima- og miljøstrategi for bygg og anlegg

Vedtak BYSTED, 02092021, Sak 183/21, Klima- og miljøstrategi for bygg og anlegg

Klima- og miljøstrategi _bygg og anlegg (1)

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2021023876
Saksbehandler Erik Sandsmark

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 By- og stedsutviklingsutvalget	02.09.2021	183/21
2 Nærings- og eierskapsutvalget	15.09.2021	59/21
3 Formannskapet	15.09.2021	127/21
4 Bystyret	22.09.2021	231/21

KLIMA- OG MILJØSTRATEGI FOR BYGG OG ANLEGG

FORMANNSKAPET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 15.09.2021 SAK 127/21

Formannskapets innstilling:

Bystyret vedtar temaplanen – Klima- og miljøstrategi, bygg og anlegg – datert august 2021.
(Enst.)

17.09.2021

Punkt 128/21: Rammer for Byvekstvtale for Kristiansandsregionen

Bilag

Vedtak byst, 22092021, Sak 230/21, Rammer for Byvekstvtale for Kristiansandsregionen

Brev fra Samferdselsdepartementet til Statensvegvesen

Høringsinnspill Byvekstvtale, bompenggeordning

Høringsinnspill - oppsummert oppdatert per 220921

Dato 8. september 2021
Saksnr.: 2021019649-11
Saksbehandler Jan Erik Lindjord
Godkjent av Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
15.09.2021
22.09.2021

Rammer for Byvekstavtale for Kristiansandsregionen

Forslag til vedtak

1. Bystyret anmoder ordfører og administrasjonen om å starte dialog med samferdselsdepartementet for å avklare rammene rundt det videre arbeidet med byvekstavtale for Region Kristiansand, basert på vedtakene i denne saken.
2. Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 2 med tilhørende tiltak innlemmes i Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3.
3. Statlig bidrag til drift av kollektivtrafikken i tråd med Kollektivkonsept 2030 er prioritert. Det legges til grunn en satsning på bedre busstilbud slike det er skissert i høringsforslaget til Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3. Satsningen forutsettes finansiert med statlige midler avsatt i NTP 2022-2033 til byvekstvtaler.
4. Med bakgrunn i at Kristiansandsregionen allerede har en bompengepakke anmodes det om at forhandlinger om byvekstavtale kan påbegynnes basert på lokale vedtak om Samferdselspakke fase 3 før pakken er vedtatt av Stortinget. Regionen ønsker å se bompengereordningen i sammenheng med forhandlingsresultatet for en byvekstavtale. Dersom det ikke oppnås byvekstavtale med staten, videreføres dagens bompengereordning.
5. Bystyret legger til grunn at videre arbeid med Samferdselspakke for Kristiansandsregionen baseres på høringsutkastets forslag til antall og plassering av innkrevingspunkter.
6. Bystyret ønsker å vurdere muligheten for en dynamisk takstmodell for bompenger sett i forhold til oppnåelse av nullvekstmålet over Samferdselspakkens levetid.
7. Prioritering av enkelttiltak kan i løpet av pakkens virketid endres som følge av ny informasjon om behov eller kostnads- og inntektsutvikling (porteføljestyling).
8. Dagens ordning forutsetter egenandel på 20 prosent på fylkeskommunale/kommunale prosjekter i byvekstvtalen. Kristiansandsregionen vil bringe egenandelskravet inn i forhandlingene.
9. Kristiansandsregionens mål: Gjennom bompengereordningen Samferdselspakke fase 3 og de prioriterte tiltakene i en byvekstavtale skal klimagassutslipp, kø, luftforurensning og støy reduseres gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i persontransporten tas med kollektivtransport, sykling og gange

Sammendrag

Samferdselspakken fase 3 består av ny bompenggeordning med tiltaksportefølje som skal gi grunnlag for å oppfylle nullvekstmålet fram mot 2038. Forslaget til samferdselspakke fase 3 har vært på høring, og alle kommunene i ATP-samarbeidet leverte inn sine uttalelser innen fristen. I tillegg har næringslivet avgitt uttalelser.

Bompengesak for samferdselspakke fase 3 legges frem senere i høst.

Ordinær prosess for denne typen saker er at etter høring legges det fram en ny likelydende sak for behandling i Kristiansand bystyre og Agder fylkesting. Det er et krav fra staten om at det bør være likelydende vedtak før saken fremmes som en proposisjon til Stortinget. Det er videre et krav for å kunne starte forhandlinger at den lokalt vedtatte bompengepakken sannsynliggjør oppnåelse av nullvekstmålet. Etter at saken ble sendt på høring har Regjeringen bestemt at bompengepakken også skal være behandlet i stortinget før det startes forhandlinger om en byvekstavgift.

Kristiansandsregionen ønsker å se Samferdselspakke fase 3 og en byvekstavgift i sammenheng.

Denne første saken tar for seg førende prinsipper for forhandlinger om en byvekstavgift, for å berede grunnen slik at en kan komme raskt i gang med forhandlingene etter at lokalpolitisk vedtak om bompenggeordning for samferdselspakke fase 3 er lokalpolitisk behandlet senere i høst.

Vedlegg:

- Brev fra Samferdselsdepartementet til Statens vegvesen om utforming av mandat for forhandlinger med Tromsø kommune om byvekstavgift.

Saksopplysninger

Bakgrunn for saken

Samferdselsdepartementet har inngått byvekstavtaler med de fires største byområdene og har signalisert i NTP 2022-2033 at det er ønskelig å inngå byvekstavtaler med de neste fem byområdene. I NTP er det satt av til sammen 10 mrd. kr til de fem byvekstavtalene. Før sommeren sendte samferdselsdepartementet en bestilling til Statens vegvesen om å lage forslag til mandat for forhandlinger om byvekstavnale med Tromsø. Bompengepakken, Tenk Tromsø, ble vedtatt av Stortinget våren 2021. Kristiansandsregionen har mulighet til å bli det andre byområdet, av de fem, som inngår en byvekstavnale med staten.

Ordføreren i Kristiansand og fylkesordføreren i Agder har vært i dialog med samferdselsministeren. Det er rom for tydeligere avklaringer av handlingsrommet for det lokale arbeidet med endelig utforming av Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3. Det forutsettes imidlertid at en konkret henvendelse fra Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune skjer raskt. Hensikten med denne saken er å fatte vedtak om førende prinsipper for det videre arbeidet som kan oversendes og drøftes med Samferdselsdepartementet.

Historikk

Arbeidet med Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 har pågått i flere år. Forslag til byvekstavnale ble oversendt Samferdselsdepartementet allerede i januar 2017. Den økonomiske rammen for forslaget var om lag 16 mrd. kr. Det er så arbeidet videre med et forslag til en ny pakke med bompengoordning og tiltaksportefølje, nedskalert til om lag 8,5 mrd. kr. Hovedelementet er oppfyllelse av nullvekstmålet og gjennomføring av E39 Gartnerløkka-Kolsdalenprosjektet, som allerede er vedtatt i Stortinget. Samferdselspakken for øvrig inneholder utelukkende tiltak for kollektivtrafikk, sykkel og gange. Denne satsingen bestemmer den økonomiske rammen for samferdselspakka, slik at nullvekstmålet kan oppnås.

Bompengesak og forhandlinger

Ordinær prosess for bompengesaker er å legge fram en likelydende sak for behandling i kommunestyre og fylkesting etter høring. Det er et statlig krav om lokalpolitisk enighet, og det har vist seg formålstjenlig med likelydende vedtak før saken sendes til Samferdselsdepartementet via Statens vegvesen, som videre grunnlag for Regjeringens proposisjon til Stortinget. Det er videre et krav for å kunne starte forhandlinger at den lokalt vedtatte bompengepakken sannsynliggjør oppnåelse av nullvekstmålet. Etter at samferdselspakken ble sendt på høring våren 2021, har Regjeringen bestemt at bompengepakker også skal være ferdigbehandlet i Stortinget før det startes forhandlinger om en byvekstavnale. Kristiansandsregionen har allerede en vedtatt bompengepakke -Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 2 - som imidlertid ikke er utformet med tanke på nullvekstmålet. Regionen ønsker nå å få på plass en samlet pakke (fase 3) som innfrir nullvekstmålet, og tar opp i seg Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 2. Administrasjonen mener derfor det er grunnlag for å fravike kravet om at en utvidet bompengepakke må behandles av Stortinget før det kan startes forhandlinger om byvekstavnale. Det bør være mulig å ha større parallellitet i disse prosessene basert på at det foreligger lokale vedtak om en Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3.

Bompengeivå, statens bidrag og nullvekstmålet

Satsningen på kollektivtilbudet i tråd med Mobilitetskonsept 2030 og tiltakene til sykkel og gange i bompengoordningen er de positive virkemidlene for å nå nullvekstmålet. I stortingsbehandlingen av NTP 2022-2033 ble det synliggjort en avsetning på til sammen 10 mrd. kroner til byvekstavnale de fem byområdene som kristiansandsregionen er del av.

Nest etter Gartnerløkka-prosjektet er driften av kollektivtrafikk det tiltaket som vil kreve størst avsetning i en byvekststavtale og bompengepakke. Innenfor dagens regelverker er det vanskelig å få til bruk av bompenger til drift av kollektivtrafikken. Administrasjonen mener Kristiansandsregionens andel på minimum 2 mrd. kr av NTP-avsetningen til byvekststaver bør forutsettes brukt til å finansiere den prioriterte satsingen på busstilbudet, i stedet for med bompenger slik det er foreslått i høringsforslaget. Den økonomiske størrelsen på pakka avgjøres dermed av statens bevilgning til Gartnerløkka, inntektene fra bompengoordningen og regionens andel av NTP-avsetningen til byvekststaver.

Bompengoordningen er et viktig virkemiddel for å nå nullvekstmålet. Antall bomsnitt, plasseringen av bommene og hvor høyt takstene settes avgjør inntektene og størrelsen på tiltaksporteføljen samtidig som dette påvirker muligheten for å holde nullvekstmålet i en byvekststavtale.

Høringsforslaget er beregnet med transportmodellene og viser at nullvekstmålet oppnås i bompengepakkes siste år. Siden det skjer en generell befolknings og kjøpekraftvekst er takstene i beregningene vanligvis satt lik det nivået som er nødvendig i pakkas siste år. Administrasjonen mener det er gode grunner til å forslå en mer dynamisk modell. En slik modell kan være at takstene starter på et nivå som sannsynliggjør nullvekst for eksempel de første syv årene, med mulighet for å justere takstene avhengig av det faktiske behovet for å nå nullvekstmålet. Erfaringene fra innføring av tidsdifferensierte bomtakster i 2013 i Kristiansand viser at effekten av en endring i takstene holder seg over flere år. En slik modell bør diskuteres med samferdselsministeren slik at den kan utredes i det videre arbeidet med endelig forslag til en bompengepakke.

Uavhengig av en prosess der en diskuterer muligheten for en mer dynamisk takstmodell, må Samferdselspakke fase 3 som skal vedtas lokalt nå i høst vise full finansiering allerede nå ved oppstart av pakken. Hvis ikke risikerer en at statens fagetater sender saken i retur.

Kommunale og fylkeskommunale egenandeler

Størrelsen på egenandelen for tiltak på kommunal og fylkeskommunal vei bør diskuteres med departementet. Alle kommunene, unntatt Vennesla, har uttrykt bekymring for kravet om 20% egenandel for investeringer i kommunal og fylkeskommunal infrastruktur. Det bør derfor diskuteres med departementet om det er rom for justering av egenandelen. En slik justering kan enten være en generell reduksjon i prosentsatsen eller bortfall av kravet for enkelte store strategiske tiltak.

Hovedelementer i høringsforslagets pakke og om arbeide med en redusert pakke

Revidert	
Kollektiv infrastruktur	1 738
Kollektiv drift	1 955
E39 Gartnerløkka-Kolsdalenprosjektet	3 228
Sykkel	1 104
Gange	437
Kommunikasjon og adferd	34
Administrasjon	40
SUM	<u>8 536</u>

Infrastrukturtiltak for buss, sykkel og gange: Disse tiltakene omfatter alle fremkommelighetstiltak for buss, sykkel og gange som ikke er omfattet av Gartnerløkka-prosjektet. De viktigste tiltaksområdene er fremkommelighet for bussen på strekningen Hannevika til Rona, utbygging av sykkелеkspressveien i tråd med vedtatt kommunedelplan, tiltak i tråd med Venneslas prosjekt «den kortreiste bygda». I tillegg er det foreslått en rekke større og mindre tiltak i alle kommunene.

Gartnerløkka: Tiltaket er sikret finansiering i Samferdselspakke for kristiansandsregionen fase 2. det legges til grunn at disse forpliktelsene videreføres i fase 3. Gartnerløkka gir bedre fremkommelighet og trafiksikkerhet for alle trafikantgrupper. I tillegg løses atkomsten til og fra ferjeterminalen, og det vil anlegges jernbanespor for direkte omlasting av trailerhengere mellom ferje og jernbane. Sammen med tiltaket Havnegata vil en vesentlig del av trafikken kunne ledes bort fra Vestre strandgate slik at fremkommeligheten for bussen sikres.

Busstdrift: Strategien som er beskrevet i Kollektivkonsept 2030 er kort oppsummert: Øke kapasiteten ved innføring av leddbusser eller økt frekvens på de trafikkunge linjene, øke avgangsfrekvensen for å gi en bedre betjening av arbeidsreiser på de regionale linjene og en generell styrking av avgangsfrekvenser for at bussen kan være et tydeligere alternativ til privatbil i større deler av driftsdøgnet.

Det ligger et omfattende arbeid med beregninger og faglige vurderinger bak høringsforslaget (8 536 mill. kr) og tilhørende takstnivå (+42%). Ved å kutte 500 mill. kr i porteføljen fra 8 536 mill. kr til 8 036 mill. kr kan vi redusere takstøkningen i samferdselspakke fase 3 - fra +42% til +25% fra dagens fase 2 takster. Tiden fram til den lokale behandlingen av bompengepakken (samferdselspakke fase 3) senere i høst vil bli brukt til å beregne og vurdere en redusert pakke og om denne oppfyller målkravene for en byvekstavgift (bl.a nullvekstmålet). Muligheten for en dynamisk takstmodell vil kunne bidra positivt til å holde nullvekstmålet i byvekstavgiftperioden. I bompengesaken fase 3 senere i høst vil forslag til reduksjon i tiltaksporteføljen bli lagt frem.

Vurderinger

Kommunedirektøren mener det vil være et viktig bidrag til det videre arbeidet med utforming av en bompengepakke som grunnlag for forhandling av en byvekstavgift å få enkelte avklaringer fra Samferdselsministeren. I tillegg vil det være nyttig å informere departementet om den innretningen av pakka som det arbeides med.

Vedlegg:

Brev fra Samferdselsdepartementet til Statensvegvesen

Punkt 129/21: Jubileumsgave Arkivet

Bilag

10.12.20 Søknad til Kristiansand kommune.docx

Dato 14. september 2021
Saksnr.: 2021031635-2
Saksbehandler Mette S. Breland
Godkjent av Camilla B. Dunsæd

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
15.09.2021

Jubileumsgave Arkivet

Forslag til vedtak

Kristiansand kommune gir en gave på kr. 100 000 i anledning 20-årsjubileet for Arkivet freds- og menneskerettighetscenter. Bevilgningen dekkes over formannskapets konto.

Sammendrag

ARKIVET freds- og menneskerettighetscenter er ett av syv freds- og menneskerettighetscenter i Norge. Senteret er både et minnested og et fremtidsrettet forsknings- og formidlingssenter med nasjonalt nedslagsfelt. ARKIVET er et minnested over det som fant sted her i krigsårene, og de menn og kvinner som mistet livet i kampen for et fritt land. ARKIVET har et todelt oppdrag: å formidle okkupasjons- og krigshistorien, og å drive fremtidsrettet fredsarbeid gjennom både forskning, dokumentasjon, undervisning og formidlingsarbeid. Å formidle verdien av frihet, demokrati og mangfold, og jobbe for å forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme, er en viktig del av dette oppdraget.

Det er naturlig at Kristiansand kommune gir en gave til 20-års jubileet.

Vedlegg:
Søknad fra Stiftelsen Arkivet